

Amsterdam University of Applied Sciences

Grote internet vragen

Rasch, Miriam

Publication date
2017

Document Version
Accepted author manuscript

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Rasch, M. (null). (2017). Grote internet vragen., De Gids. <https://de-gids.nl/vandaag/grote-internet-vragen>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please contact the library: <https://www.amsterdamuas.com/library/contact/questions>, or send a letter to: University Library (Library of the University of Amsterdam and Amsterdam University of Applied Sciences), Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Grote Internet Vragen

door [Miriam Rasch](#)

Miriam Rasch debuteerde dit jaar bij uitgeverij De Bezige Bij met haar essaybundel *Zwemmen in de oceaan*. Voor De Internet Gids schreef zij het vorige week verschenen ebook [40: Een fictief smartphone-essay over vriendschap](#). De webredactie vroeg haar daarom om zichzelf te introduceren door ‘grote internet vragen’ te beantwoorden.

Welke mythe houdt u graag in stand?

Dat alles gedigitaliseerd is, van je krant tot je doktersafspraak, weten we nu wel. In de postdigitale wereld is ook de mens onderworpen aan digitalisering: als je alles kunt vertalen in data, in nullen en enen, geldt dat net zo goed voor iemands hoogstpersoonlijke dromen, angsten, wensen, kortom: het innerlijk, de subjectiviteit, misschien wel de geest, nee, de ziel! De ziel bestaat, maar het is je dataprofiel, opgeslagen op meerdere servers in het arctisch gebied, gecreëerd, behoed en bespeeld door Facebook en bedrijven waar je nog nooit van hoorde. Zalig zijn de armen van geest.

De mythe die ik graag in stand hou is de mythe dat er iets is wat aan dataficering ontsnapt, dat het onmeetbare, ontelbare (als in niet-telbare), oncategoriseerbare bestaat. Letterlijk: het indiscrete. Je kunt ook zeggen: het raadselachtige of zelfs fictieve in de mens. Dat behoort zelf ook tot het rijk van de mythen. Misschien probeer ik dus uiteindelijk de mythe in stand te houden, punt.

Wat is de mooiste vorm en/of de lelijkste vorm die u kent of zelf hebt gebruikt? En waarom?

Als ik het begrip ‘vorm’ een beetje mag oprekken: de kwantificering. Het gekke is, de lelijke vorm ‘kwantificatie’ – waar de macht van internetbedrijven op gestoeld is en waartoe we in de laatste jaren door notificaties, rankings en metrics en volgers en duimpjes zijn gedisciplineerd – dat lelijke keurslijf is opgebouwd uit het mooie, namelijk het getal. Het getal is misschien wel de meest mysterieuze uitvinding van de mens. Ik kan overvallen worden door een soort ‘cosmic horror’ als ik me probeer te verdiepen in getallen en wiskunde, bijvoorbeeld als ik me de nul probeer voor te stellen. Dat zal komen omdat ik er niet slim genoeg voor ben waardoor ik al gauw op de grenzen van mijn geest stuit (in potentie een sublieme ervaring), maar ik sta in die ervaring niet alleen.

Nu zijn de getallen overal. Iets kan haast niet bestaan als het niet in een cijfer uit te drukken is: aantallen volgers, berichten, de hitparades van scholen, ziekenhuizen, culturele gezagdragers, BNP of geluksindexen. We zouden met ons allen moeten ‘demetriseren’, om de kunstenaar Ben Grosser aan te halen. Of in elk geval de sociale media. Ik ben geïnteresseerd in de vraag hoe getallen hun mysterie kunnen terugkrijgen. Bijvoorbeeld

door ze dubbelzinnig te laten zijn, zoals de ‘40’ uit mijn titel [De volledige titel van Rasch’ ebook luidt *40: Een fictief smartphone-essay over vriendschap*, red.].

Wat verstaat u onder geheim?

In mijn boek *Zwemmen in de oceaan* heb ik het over het geheim als dat wat totale transparantie onmogelijk maakt. En wat we daarom in het geweld van de totale transparantie moeten beschermen. Het geheim is voor mij een existentiële noodzaak. Dat heb ik van Søren Kierkegaard. Hij schreef: ‘Er is misschien wel niets dat een mens zozeer adelt als het bewaren van een geheim.’ Het geheim is voor hem niet alleen anekdotisch – iets wat je hebt gedaan en niemand mag weten, of iets wat iemand aan jou opbiecht en je onder geen beding mag doorvertellen – het is fundamenteel voor de mens. In feite is het geheim een andere uitdrukking van de subjectiviteit. Je valt niet met jezelf samen, waardoor je nooit volkomen transparant kunt zijn voor jezelf of voor een ander, waardoor er dus altijd iets geheim zal blijven. Het is vergelijkbaar met dat mythische ‘ontelbare’.

Het geheim zorgt ervoor dat we onszelf nooit door en door kunnen kennen en de ander ook niet. Het leidt tot misverstanden in de communicatie en tot neerslachtigheid van de soort die je nu ook kunt voelen na het doorscrollen van je newsfeed: o, iedereen weet hoe te leven, alleen ik niet! Kierkegaard laat zien dat het geheim iets is wat alle mensen delen. Het andere huist in elk van ons. Dat levert misverstanden op, maar zo’n misverstand zouden we ook juist kunnen zien als een plek waar het gedeelde anderszijn, aan de oppervlakte komt. Dat klinkt zweverig, maar ik vind dat mooi in deze tijd waarin voortdurende communicatie en transparantie het gebod is.

Download Miriam Rasch' ebook
en bepaal zelf wat je er voor wilt geven!

Foto: Merlijn Doornik

[vorige artikel](#) | [volgende artikel](#) | [Auteurs](#) | [geschiedenis](#) | [kopij](#) | [fonds](#) | [galerie](#) | [cahier](#) | [colofon](#)

[Vandaag](#)

Miriam Rasch (1978) studeerde literatuurwetenschap en filosofie en verdiept zich in nieuwe media en de digitale cultuur.

[< vorige](#)

Lees meer uit deze rubrieken:

[grote vragen](#), [proza](#), [interview](#)

[Papier](#) [Online](#) [E-mail](#) [Print](#) [Tweet](#) [Facebook](#)

Lees later

[volgende >](#)